

Nr 119

Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i förordningen (1968: 430) om mervärdeskatt; given Stockholms slott den 6 oktober 1972.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden, föreslå riksdagen att bifalla det förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

CARL GUSTAF

G. E. STRÄNG

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ett förtydligande av Kungl. Maj:ts bemyndigande att på ansökan förordna om skattskyldighet till mervärdeskatt för omsättning av vissa tjänster så att därav klart framgår, att förordnandet också kan innebära att tjänster som omfattas av förordnandet blir skattepliktiga. Vidare föreslås, att Kungl. Maj:t bemyndigas att medge återbetalning i viss omfattning av mervärdeskatt som utgått på vissa varor och tjänster till utländsk beskickning, diplomatisk personal vid sådan beskickning, lönat konsulat eller lönad konsul eller till vissa internationella organisationer och personer knutna därtill.

Förslag till

Förordning om ändring i förordningen (1968: 430) om mervärdesskatt

Härigenom förordnas i fråga om förordningen (1968: 430) om mervärdesskatt¹,

dels att 2 och 10 §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i förordningen skall införas en ny paragraf, 76 a §, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §²

Skattskyldig är den som inom landet i yrkesmässig verksamhet omsätter

1) skattepliktig vara, byggnad eller tjänst,

2) vara som anges i 8 § 1—5, tjänst som anges i 10 § och avser vara som nu nämnts eller tjänst som anges i 11 § 1, 3, 4 eller 5 i vad sistnämnda punkt avser annonsering eller annan reklam för utländsk uppdragsgivares räkning.

2) vara som anges i 8 § 1—5, tjänst som anges i 10 § första stycket och avser vara som nu nämnts eller tjänst som anges i 11 § 1, 3, 4 eller 5 i vad sistnämnda punkt avser annonsering eller annan reklam för utländsk uppdragsgivares räkning.

Skattskyldig är vidare den som i yrkesmässig verksamhet omsätter sådan vara eller tjänst som anges i första stycket genom utförelse (export).

Konungen kan efter ansökan förordna om skattskyldighet tills vidare för omsättning av annan tjänst än sådan som anges i 10 och 11 §§.

Konungen kan efter ansökan förordna om skattskyldighet tills vidare för omsättning av annan tjänst än sådan som anges i 10 § första stycket eller 11 §.

När särskilda skäl föreligger, kan länsstyrelsen besluta att den som påbörjat verksamhet tills vidare skall vara skattskyldig redan innan skattskyldighet enligt första eller andra stycket föreligger.

Om skatt vid införelse föreskrives i 58—60 §§.

(Se vidare anvisningarna.)

10 §

Tjänst är skattepliktig, om ej annat följer av 11 §, när tjänsten avser

1) skattepliktig vara och innefattar tillverkning på beställning, uthyrning, servering, formgivning, montering, reparation, kontroll, analys, underhåll, ändring eller rengöring,

2) mark och innefattar undersökning, planering, jordbearbetning, jordförbättring, schaktning, sprängning, borrhning, dränering, utfyllning eller ytbeläggning,

¹ Förordningen omtryckt 1969: 237.

² Senaste lydelse 1970: 183.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

3) växande skog, odling eller annan växtlighet och innefattar röjning, sådd, plantering, uppskattning, märkning, gödsling, beskärning, gallring, skörd, avverkning eller växtskydd,

4) byggnad, annan anläggning som utgör fastighet enligt denna förordning, stängsel eller dylikt och innefattar uppförande, anläggande, rivning, reparation, ändring eller underhåll,

5) projektering, ritning, konstruktion eller därmed jämförlig tjänst beträffande mark, byggnad eller annan anläggning som utgör fastighet enligt denna förordning,

6) transport av vara eller förmedling av sådan tjänst,

7) rumsuthyrning i hotellrörelse eller liknande verksamhet,

8) automatisk databehandling eller skrivbyråverksamhet,

9) reklam eller annonsering.

Skatteplikt föreligger också, i den mån Konungen förordnar därom, för tjänst som omfattas av förordnande enligt 2 § tredje stycket.

(Se vidare anvisningarna.)

76 a §

Konungen kan medge återbetalning av mervärdeskatt som hänförs till vara som förvärvas av utländsk beskickning eller diplomatisk personal vid sådan beskickning eller av lönat konsulat eller lönad konsul eller av internationell organisation eller personer knutna därtill. Detsamma gäller mervärdeskatt som hänförs till tjänst på sådan vara.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling. I fråga om förordnande som Konungen redan meddelat med stöd av 2 § tredje stycket äger dock 2 och 10 §§ i den nya lydelsen tillämpning från början av den tid för vilken förordnandet gäller, i den mån detta avser tillhandahållande av tjänst åt skattskyldig som ägt rätt att göra avdrag för skatt som debiterats för tjänsten.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten på Stockholms slott den 6 oktober 1972.

Närvarande: statsråden STRÄNG, ANDERSSON, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, NILSSON, LUNDKVIST, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, MOBERG, BENGTSSON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON, FELDT.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *ändring i förordningen (1968: 430) om mervärdeskatt* och anför.

Inledning

Förordningen (1968: 430) om mervärdeskatt (MF) har nu gällt i närmare fyra år. Den har ändrats vid flera tillfällen och är f. n. föremål för teknisk översyn i mervärdeskatteutredningen. Även om utredningens arbete beräknas vara avslutat inom en ganska snar framtid, har jag funnit att två frågor som rör mervärdeskatten bör behandlas redan nu. Den ena frågan avser omfattningen av Kungl. Maj:ts fullmakt att förordna om skattskyldighet för omsättning av annan tjänst än sådan som anges i MF såsom skattepliktig eller uttryckligen undantagen från skatteplikt. Den andra frågan avser möjlighet för främmande beskickningar, lönade konsulat och vissa internationella organisationer samt viss personal med diplomatisk immunitet att förvärva varor och tjänster utan mervärdeskattebelastning.

Gällande bestämmelser m. m.

Mervärdeskatt utgår på varor, vissa byggnader och tjänster. Skatten tas ut i samtliga led i tillverknings- och försäljningskedjan. Vid skatteredovisningen till staten får den skattskyldige från skatten på egen omsättning (utgående skatt) dra skatt som hänför sig till förvärv för verksamheten (ingående skatt). Genom denna avdragsrätt elimineras kumulativa skatteeffekter och skattebelastning på exporten.

Mervärdeskatten omfattar i princip alla varor. Vissa varor är dock uttryckligen undantagna från skatteplikt. För somliga av dem uppkommer fullständig skattefrihet genom att rätt föreligger till avdrag för ingående skatt (s. k. kvalificerade undantag). Tjänstebeskattningen omfattar i MF särskilt uppräknade prestationer.

Enligt MF är den skattskyldig som inom landet i yrkesmässig verksamhet omsätter skattepliktig vara, byggnad eller tjänst samt vidare den som i sådan verksamhet omsätter vara eller tjänst som omfattas av de kvalificerade undantagen eller exporterar vara eller tjänst, som vid yrkesmässig omsättning inom landet medför skattskyldighet.

Som ett komplement till nu nämnda regler gäller (MF 2 § tredje stycket) att Kungl. Maj:t på ansökan kan förordna om skattskyldighet t. v. för omsättning av annan tjänst än sådan, vars omsättning medför skattskyldighet. Detta bemyndigande för Kungl. Maj:t tillkom på bevilningsutskottets initiativ (prop. 1968: 100, BeU 45, rskr 294). I motioner i anledning av propositionen hade yrkats, att hamnverksamhet skulle anses medföra skattskyldighet dock utan skatteplikt för hamntjänster. Utskottet fann att syftet med motionerna borde tillgodoses men föreslog att detta skulle ske på det sättet att bestämmelser infördes i MF som öppnade möjlighet till frivilligt inträde i mervärdeskattesystemet. Här om anförde utskottet bl. a. följande:

Det bör enligt utskottets mening inte vara uteslutet att möjliggöra inträde i skattesystemet för sådana verksamheter som bedöms vara av särskild ekonomisk betydelse och som får en hög ingående skattebelastning utan avdragsmöjlighet. Möjligheten till sådant inträde bör självfallet inte kunna utnyttjas temporärt och inte heller av enstaka företag. En förutsättning bör vara att det föreligger allmän enighet om fördelarna av ett sådant inträde inom hela det verksamhetsområde det gäller och att inträdet inte leder till snedvridning av konkurrensförhållandena för visst eller vissa företag eller till en väsentligt ökad beskattning av konsumtionen.

Bevilningsutskottet utvecklade ytterligare förutsättningarna för frivilligt inträde i ett senare av riksdagen godkänt betänkande (BeU 1968: 62 s. 30 f). Utskottet återkom än en gång till frågan i sitt betänkande BeU 1969: 25, närmast i anledning av en skrivelse till utskottet, vari ifrågasattes om Kungl. Maj:t hade befogenhet att enligt bestämmelserna om frivilligt inträde förordna att tjänst som omfattades av inträdet skulle vara skattepliktig. Utskottet uttalade i denna fråga bl. a. följande:

Utskottet vill med anledning härav framhålla att avsikten med bestämmelsen var att möjliggöra inträde i mervärdeskattesystemet under de förutsättningar som utskottet redovisade. Sådant inträde måste rimligen också kunna inbegripa skatteplikt för tjänster. Om man exempelvis — som skett i Danmark — skulle medge revisorer frivilligt inträde, bör detta endast ske under förutsättning att tjänsterna förklaras vara skattepliktiga.

Kungl. Maj:t har i ett flertal fall utnyttjat sin befogenhet att förordna om skattskyldighet för omsättning av tjänster som inte anges i MF. Så har skett i fråga om hamnrörelse genom kungörelsen (1968: 616) om skattskyldighet till mervärdeskatt för viss hamnverksamhet. I kungörelsen har särskilt angivits, att hamntjänster åt fartyg i utrikes

trafik ej skall beskattas. Omsättning av tjänster som avser kyl- och fryshusförvaring av livsmedel och därtill knutna tjänster samt vissa slakthustjänster och stuveritjänster har också förklarats medföra skattskyldighet. Dessutom har i speciella fall enstaka företag samt luftfartsverket och sjöfartsverket medgivits frivilligt inträde. I inte något av dessa fall har uttryckligen angivits att skatteplikt skall föreligga för de tjänster som omfattas av förordnandet. Avsikten har dock varit att så skulle vara fallet. Riksskatteverket (RSV) och länsstyrelserna har också tolkat förordnandena på detta sätt.

Kungl. Maj:t har vidare genom olika beslut förordnat om skattskyldighet för speditörer för vissa tjänster och för enskilt företag för vissa utbildningstjänster. I dessa fall har uttryckligen angivits att tjänster som omfattas av förordnandet skall anses som skattepliktiga.

Frivilligt inträde har också medgivits företag som yrkesmässigt utför internationell passagerarbefordran med flyg eller fartyg. I dessa fall har tjänsterna ansetts tillhandahållna genom export, varför skatt ej utgått.

Regeringsrätten har i dom som meddelats den 21 september 1972 i anledning av besvär av innehavare av hamn över förhandsbesked av riksskatteverket i fråga om skyldighet att erlägga mervärdeskatt för hamnavgifter konstaterat, att hamninnehavaren till följd av föreskrifterna i kungörelsen (1968: 616) är skattskyldig till mervärdeskatt för den omsättning av tjänster, för vilka i målet ifrågavarande hamnavgifter utgör ersättning. Av nämnda förhållande följer emellertid, enligt regeringsrätten, icke att dessa tjänster blir skattepliktiga. Något beslut av riksdagen förefinnes ej, varigenom eller med stöd varav ifrågavarande tjänster ålagts skatteplikt till mervärdeskatt. Mervärdeskatt skulle därför icke utgå på de i ansökningen angivna hamnavgifterna.

I MF finns inga särskilda bestämmelser om tillhandahållande av varor eller tjänster åt utländsk beskickning eller utländsk diplomatisk personal. Detta innebär, att de beskattas på samma sätt som andra varor och tjänster som tillhandahålls inom landet.

I Wienkonventionen den 18 april 1961 (SÖ 1967: 1) om diplomatiska förbindelser anges att diplomatisk företrädare skall vara befriad från alla statliga, regionala eller kommunala skatter och pålagor. Denna befrielse skall dock inte gälla t. ex. sådana indirekta skatter, som vanligen är inräknade i varornas eller tjänsternas pris.

Enligt 8 § punkten 2 tulltaxeringsförordningen (1960: 391) och 26 § 1 mom. tulltaxeringskungörelsen (1960: 392) samt kungörelsen (1970: 234) om frihet från införselavgift i vissa fall äger främmande stats beskickning och den som tillhör dess diplomatiska, administrativa eller tekniska personal, jämte familjemedlem som ingår i hans hushåll, tull-

och avgiftsfritt införa varor avsedda för beskickningens officiella bruk eller personalens och dess familjemedlemmars personliga bruk. Motsvarande rätt tillkommer främmande stats lönade konsulat samt den som är främmande stats lönade konsul, tillhör konsulatets administrativa eller tekniska personal eller är familjemedlem, som ingår i nämnda personers hushåll, allt under förutsättning bl. a. att vederbörande ej är svensk medborgare.

I fråga om den administrativa och tekniska personalen gäller nu nämnda förmåner endast vid inflyttning till landet och viss kortare tid därefter.

Tull- och avgiftsfrihet tillkommer också vissa internationella organisationer och personer knutna till dessa.

Enligt nu gällande regler för indirekt beskattning i allmänhet, gäller att skattefri leverans av varor kan ske för mottagande utomlands eller i svensk frihamn. Efterföljande införsel kan sedan ske tull- och avgiftsfritt under de förutsättningar som nämnts nyss.

I ärenden av nu nämnt slag lämnar utrikesdepartementet viss medverkan.

Kungl. Maj:t har genom särskilda beslut medgivit befrielse från eller nedsättning av mervärdeskatt som hänför sig till uppförande, ombyggnad eller reparation av ambassadbyggnad eller ambassadörsbostad liksom för inredning av och utrustning till nyuppförd ambassadbyggnad. Besluten härom har fattats med stöd av 76 § MF, som ger Kungl. Maj:t eller myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer rätt att medge befrielse från eller nedsättning av mervärdeskatt när synnerliga skäl föreligger. Befrielse från eller nedsättning av skatt har medgivits skattskyldig leverantör på ansökan av denne. Rätten att medge befrielse från eller nedsättning av mervärdeskatt enligt 76 § MF är numera delegerad till riksskatteverket.

Åtskilliga länder som tillämpar omsättningskatt av något slag medger skattefrihet för diplomaters inköp av vissa varor eller tjänster. Friheten åstadkommes antingen direkt vid inköpet eller genom efterföljande återbetalning av skatt. Det sistnämnda gäller i princip t. ex. i Danmark och Norge.

I Danmark kan återbetalning ske av mervärdeskatt som avser bilar, radioapparater, TV-apparater, bandspelare, tvättmaskiner, kylskåp, möbler, armatur, inredningstextilier, glas och porslin, guld- och silvervaror, pälsar, vissa herr- och damkläder, öl som köps direkt från bryggeri, kontorsartiklar, visst tryckeriarbete, annonser för beskickningen, bränslen och elektricitet, telefon, telegram, telex, tjänster på fast egendom samt hotellrum i vissa fall. Som förutsättning för återbetalningen gäller att summan på varje faktura uppgår till minst 500 kr. inkl. mervärdeskatt.

I Norge kan återbetalning ske av mervärdeskatt som belöper dels

på elektrisk kraft, kontorsmöbler, kontorsmaskiner, telefon, telegram eller telex som avser beskickningens kansli, dels på radioapparater, bandspelare, skivspelare, TV-apparater, möbler i vissa fall, kylskåp, frysbox, tvättmaskiner, elektrisk strykmaskin, mangel och dammsugare till beskickning eller diplomatisk personal. Dessutom skapas skattefrihet för bränslen, sprit, vin, öl, mineralvatten, tobaksvaror, motorfordon och arbeten på ambassadbyggnad. Som förutsättning för återbetalning gäller att värdet av varje enskilt köp måste uppgå till minst 1 000 kr. exkl. mervärdeskatt. Dessutom gäller vissa inskränkningar i fråga om den personal som är berättigad till återbetalning.

I Finland gäller att införsel och inköp av varor kan ske skattefritt i vissa fall med stöd av en av utrikesministeriet styrkt ansökan. Inom landet kan bl. a. proviant, bränsle, smörjmedel, tvätt- och rengöringsmedel samt toalettartiklar inköpas tull- och skattefritt från provianteringsfrilager. Vidare kan i viss utsträckning bränsle, alkoholhaltiga drycker, personbilar, kontorsmaskiner, hushållsmaskiner, radio- och TV-apparater, möbler, armatur, mattor, glas och porslin inköpas skattefritt i butik.

Även i länder utanför Norden gäller liknande bestämmelser, i många fall dock av mer begränsad omfattning.

Departementschefen

Mervärdeskatten är en i princip generellt verkande omsättningsskatt på varor, vissa byggnader och tjänster. Den tas ut i alla led i tillverknings- och försäljningskedjan och skall erläggas till staten av den som yrkesmässigt omsätter de objekt som beskattas enligt ett avräkningsförfarande mellan utgående och ingående mervärdeskatt. Varubegreppet har definierats i MF och samtliga varor har förklarats vara skattepliktiga i den mån inte särskilt undantag härifrån gjorts. Tjänster är skattepliktiga endast i den mån de särskilt anges i MF och inte undantas från beskattning.

I och med att inte alla varor eller tjänster beskattas kan vissa prestationer som ingår i en tillverknings- eller försäljningsprocess vara obeskattade. Detta innebär att den som tillhandahåller sådana prestationer saknar rätt att göra avdrag för den ingående mervärdeskatt han själv får betala till sina leverantörer. Detta ger en kumulativ skatteeffekt.

Mot denna bakgrund får man se bestämmelsen i 2 § tredje stycket MF om s. k. frivilligt inträde. Därigenom har öppnats en möjlighet att undanröja kumulativa skatteeffekter och att eliminera av skattefriheten betingad konkurrensnedvridning företag emellan, t. ex. beroende på organisationsform.

Kungl. Maj:t har medgivit flera s. k. frivilliga inträden i mervärdeskattesystemet helt i överensstämmelse med de uttalanden som gjorts

av bevillningsutskottet i de tidigare omnämnda och av riksdagen godkända betänkanterna. Därvid har skattskyldigheten ibland kombinerats med förordnande om skatteplikt för de tjänster som omfattas av förordnandet. I andra fall har inte klart uttalats att skatteplikt skall föreligga trots att avsikten med förordnandet varit att skatteplikt skulle föreligga. I dessa fall har också de tillämpande myndigheterna regelmässigt tolkat förordnandena så att skatteplikt skulle föreligga. I ytterligare andra fall har klart uttalats att skatt inte skall utgå därför att verksamheten närmast varit att jämställa med export.

Regeringsrätten har numera i dom den 21 september 1972 förklarat bl. a., att den som på grund av Kungl. Maj:ts förordnande i kungörelsen (1968: 616) om skattskyldighet till mervärdesskatt för viss hamnverksamhet är att anse som skattskyldig, därmed inte skall vara skyldig att erlagga skatt till staten för de tjänster som omfattas av kungörelsen. Skatteplikt har alltså inte ansetts föreligga för dessa tjänster.

Det anförda ger vid handen att det finns ett behov av ett förtydligande av det bemyndigande som getts Kungl. Maj:t att förordna om skattskyldighet för omsättning av vissa tjänster. Därvid bör klart sägas ut att förordnande om skattskyldighet kan kombineras med skatteplikt. Om så ej sker kan det uppkomma svårigheter för företagen att särskilja tjänster som är skattepliktiga från sådana som enligt förordnandet skulle vara skattefria. Man undviker dessutom i allt väsentligt de problem som är förknippade med återbetalning av skatt, när den ingående skatten överstiger den utgående. Vidare får man även beträffande frivilligt skattskyldiga samma administrativa och räntemässiga effekt som beträffande företag som är skattskyldiga enligt eljest gällande regler i MF.

Under hänvisning till det anförda förordar jag, att MF kompletteras med bestämmelser som uttryckligen anger rätt för Kungl. Maj:t att i samband med förordnande om skattskyldighet enligt 2 § tredje stycket MF också förklara att de tjänster som omfattas av förordnandet skall anses som skattepliktiga. Bestämmelser av denna innebörd bör tas in i 10 §. Bevillningsutskottet har i sina av riksdagen godkända betänkanterna tydligt angivit de förutsättningar som skall föreligga för att frivilligt inträde skall komma i fråga. Någon ändring härav erfordras inte.

En särskild fråga som måste uppmärksammas i detta sammanhang gäller tillämpningen av de förordnanden som redan meddelats. I allt väsentligt har de tjänster som genom förordnandena ansetts skattepliktiga tillhandahållits åt andra skattskyldiga som haft möjlighet att göra avdrag i sin egen skatteredovisning för den mervärdesskatt som uttagits för tjänsterna i fråga. Endast i mycket begränsad omfattning kan skatt ha utgått för tjänster till någon som saknat möjlighet att lyfta av skatten. Om frivilligt skattskyldig krediterar den skatt som tidigare debiterats på tjänster av detta slag skulle han kunna åberopa rätt att av länsstyrelsen återfå den på tjänsterna belöpande, till staten inbetalade skat-

ten. Samtidigt skulle den skattskyldiges kunder få rätta till redan gjorda avdrag för ingående mervärdeskatt. Dessa avdrag skulle få minskas med de krediterade skattebeloppen och på så sätt skulle återbetalning ske till staten av den avdragna skatten. Detta framstår som en fullständigt onödig omgång. För att undvika dessa effekter bör den författningsändring som nu förordas äga tillämpning även på de förordnanden som Kungl. Maj:t tidigare meddelat i vad avser skatt på tjänster åt annan skattskyldig som har full avdragsrätt.

När det gäller sådana tjänster som ansetts skattepliktiga och som tillhandahållits åt någon som inte alls eller endast delvis har avdragsrätt bör hinder inte föreligga för de skattskyldiga att genom krediteringar eliminera skatteuttaget.

Regeringsrättens dom kan ha föranlett frivilligt skattskyldig att ej debitera skatt på tjänster som omfattas av förordnandet, trots att tjänsterna avsetts vara skattepliktiga. Har skattedebitering underlåtit av detta skäl bör förfarandet kunna accepteras till dess den nu förordade författningsändringen trätt i kraft och därför inte föranleda något skatteuttag i efterhand. I fråga om tjänster till den som inte alls eller endast delvis har avdragsrätt följer detta redan av vad jag tidigare förordat. Detsamma bör dock kunna gälla den som har full avdragsrätt eftersom man därigenom vinner praktiska fördelar.

Som jag nämnde tidigare är mervärdeskatten en generell omsättningskatt på varor, vissa byggnader och tjänster. I princip saknar konsumentens status betydelse för skatten. Således tas mervärdeskatt ut även vid försäljning av varor eller tillhandahållande av tjänster till främmande staters beskickningar eller konsulat och deras personal.

På grundval av Wienkonventionens bestämmelser om diplomatiska förbindelser har i Sverige medgivits, att diplomatisk, teknisk och administrativ personal vid utländska beskickningar och konsulat får tull- och skattefritt införa personliga tillhörigheter till landet. Detta gäller även varor som kan köpas i Sverige men levereras i t. ex. frihamn för efterföljande införsel utan tull- och avgiftsbeläggning. Härigenom har uppnåtts att väsentliga delar av de inköp som görs i Sverige ej beskattas. En begränsning ligger dock däri att den som hör till den tekniska eller administrativa personalen äger nu nämnd rätt endast i samband med att han installerar sig i Sverige.

Från den diplomatiska kåren i Sverige har vid flera tillfällen gjorts gällande att de nuvarande möjligheterna till skattebefrielse borde utvidgas. Därvid har åberopats de åtgärder i denna riktning som vidtagits i bl. a. Norge, Danmark och Finland. I Norge och Danmark medges f. n. under vissa förutsättningar återbetalning av mervärdeskatt som belöper på inköp som görs inom landet för ambassaders eller diplomatisk personals räkning.

Jag har förståelse för de synpunkter som framförts från den diplomatiska kåren. Detta har redan kommit till uttryck i beslut om skattebefrielse som i enskilda fall medgivits i fråga om tjänster som avser ambassadbyggnader och varor för inredning och utrustning av sådana byggnader. Härutöver bör i viss utsträckning skattefrihet kunna åstadkommas vid inköp inom landet av sådana varor som redan nu kan införas till landet utan tull- eller avgiftsbeläggning och dessutom för vissa tjänster.

Bestämmelser i detta avseende är av sådan natur att de lämpligen bör kunna meddelas av Kungl. Maj:t enligt bemyndigande i MF. En kungörelse i ämnet torde därvid behöva innehålla en bestämning av den krets personer som är berättigade att åtnjuta skattefrihet. I likhet med vad som gäller i Danmark och Norge bör skattefriheten gälla endast den diplomatiska personalen. Vidare bör medlemmars representanter i och personal hos de internationella organisationer som anges i 2 eller 3 § lagen (1966: 664) med vissa bestämmelser om immunitet och privilegier kunna få åtnjuta skattefriheten i fråga. Detsamma bör gälla lönade konsulter. Konsul eller person som tillhör organisation som nämnts nyss men som är svensk medborgare eller som är stadigvarande bosatt här i landet bör inte få del av skattefriheten.

Vidare bör i kungörelsen anges vilka varor eller tjänster som kan berättiga till skattefrihet. I princip bör endast kapitalvaror och tjänster med avseende på sådana varor komma i fråga. Varuområdet bör omfatta radio- och televisionsapparater, bandspelare, tvättmaskiner och andra kapitalvaror för hushållet, möbler och liknande varor. Dessutom bör, för att undvika ett tyngande administrativt merarbete, endast inköp av varor eller tjänster för minst 500 kr. inkl. mervärdeskatt berättiga till återbetalning.

Praktiskt torde förfarandet böra utformas så att alla inköp får göras med mervärdeskatt. I sådant fall behöver säljarna inte överväga om försäljningen är skattefri eller ej och inte heller hålla den skattefria försäljningen skild från den skattepliktiga. Den som önskar komma i åtnjutande av skattefrihet bör i stället med stöd av faktura eller motsvarande handling, varav skattens belopp framgår, vända sig till utrikesdepartementet som efter granskning översänder handlingarna till RSV. Verket bör därefter stå för den återbetalning av skatt som kan komma i fråga.

Det nu skisserade förfarings sättet bör kunna tillämpas också i fall då fråga är om tjänster på ambassads, konsulats eller internationell organisations byggnad eller liknande eller om varor som är avsedda för inredning av eller utrustning till sådana lokaler. Härigenom får man enhetliga bestämmelser och undviker att entreprenören eller leverantören måste vända sig till RSV med en ansökan om befrielse. Även i detta fall bör alltså mervärdeskatt tas ut enligt vanliga regler och återbetalning ske i efterhand. Det bör betonas att sådan återbetalning normalt torde komma att ske utan nämnvärd tidsmässig fördröjning.

Mot bakgrund av det anförda förordar jag att bemyndigande för Kungl. Maj:t att förordna om återbetalning av mervärdeskatt i antydd omfattning tas in i en ny paragraf, 76 a §, i MF.

Hemställan

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att antaga inom finansdepartementet upprättat förslag till förordning om ändring i förordningen (1968: 430) om mervärdeskatt.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten